

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 2Cob/13/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6119220776
Dátum vydania rozhodnutia: 11. 07. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ľubica Krišková
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2023:6119220776.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Ľubice Kriškovej a členiek senátu JUDr. Nory Vladovej a JUDr. Viery Malinowskej v právnej veci žalobcu: NITRANS MG, s.r.o., Mostná 13, 949 01 Nitra, IČO: 43 893 376, zastúpeného Mgr. Petrom Mesárošom, advokátom, Bottova 34, 949 01 Nitra, IČO: 40 495 931 proti žalovanému: KOOOPERATIVA poisťovňa, a.s. Vienna Insurance Group, Štefanovičova 4, 816 23 Bratislava - Staré Mesto, Slovenská republika, IČO: 00 585 441, zastúpenému JUDr. Felixom Neupauerom, advokátom, Dvořákovo nábrežie 8/A, 811 02 Bratislava, IČO: 37 928 422 v konaní o zaplatenie 2.190,36 Eur s príslušenstvom, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Bratislava I č. k. 40Cb/68/2019-77 zo dňa 26.02.2020 takto

rozhodol:

Krajský súd v Bratislave rozsudok Okresného súdu Bratislava I č. k. 40Cb/68/2019-77 zo dňa 26.02.2020 potvrdzuje.

Žalobcoví priznáva voči žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu, o výške ktorých rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Bratislava I (ďalej ako „súd prvej inštancie“) rozsudkom č. k. 40Cb/68/2019-77 zo dňa 26.02.2020 uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 2.190,36 Eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 8% ročne zo sumy 2.190,36 Eur od 12.08.2017 do zaplatenia (výrok I) a o trovách konania rozhodol tak, že žalobcovi priznal voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100% (výrok II). V odôvodnení rozhodnutia súd prvej inštancie uviedol, že žalobca sa žalobou domáhal zaplatenia pohľadávky s príslušenstvom z titulu nároku na poistné plnenie zo svojho havarijného poistenia na tom skutkovom základe, že je leasingovým nájomcom motorového vozidla Mercedes Benz Turismo, EČV: O.-XXXXX, na vozidle prišlo dňa 29.06.2017 ku škodovej udalosti, keď z neznámeho vozidla odletel kameň, ktorý poškodil čelné sklo. Poškodené sklo si žalobca nechal vymeniť v spoločnosti Autosklo Slovakia s.r.o., oprava mu bola vyúčtovaná faktúrou č. 170212 na sumu 3.446,70 Eur bez DPH. Žalovaný plnil z havarijného poistenia po odpočítaní 5% spoluúčasti 166,- Eur sumu 1.084,- Eur a zvyšnú časť nákladov vo výške žalovanej istiny 2.190,36 Eur neuhradil. Priebeh škodovej udalosti sporný medzi stranami nebol. Žalobca vecnú aktívnu legitímáciu odôvodnil leasingovou zmluvou a ustanovením bodu 1.5.4, 1.5.5 a 1.5.6 Všeobecné zmluvné podmienky finančného leasingu ČSOB Leasing, a.s. pre dopravnú techniku (ďalej len „VPFL“), podľa ktorých v prípade akejkoľvek škody je povinný vozidlo uviesť do pôvodného stavu vo vlastnom mene a na vlastný účet žalobca ako leasingový nájomca.

2. Súd prvej inštancie vo veci aplikoval ustanovenia § 788, § 797 ods. 1, 2 a 4, § 799 ods. 3 Občianskeho zákonníka. V merite veci ustálil, že medzi stranami nebolo sporné, že žalobca je na základe uzavretej leasingovej zmluvy leasingovým nájomcom motorového vozidla Mercedes Benz Turismo, EČV: O.-XXXXX, ktoré bolo zaradené do hromadnej poistnej zmluvy uzatvorenej medzi žalobcom a žalovaným,

čo žalovaný nesporeoval. Vlastníkom vozidla je spoločnosť ČSOB Leasing, a.s., IČO: 35 70 713. Ďalej nebolo sporné, že dňa 29.06.2017 došlo k poistnej udalosti, k poškodeniu čelného skla na vozidle v dôsledku stretnutia s neznámym telesom. Súd prvej inštancie mal tiež za nesporné, že žalobca nechal poškodené vozidlo opraviť v autoservise, náklady na opravu mu boli vyúčtované faktúrou č. 170212 na sumu 4.136,04 Eur s DPH, teda 3.446,70 Eur bez DPH a uplatnil si u žalovaného nárok na poistné plnenie. Z predloženého oznámenia o poistnom plnení súd prvej inštancie zistil, že žalovaný ukončil poistné šetrenie dňa 24.07.2017, poistné plnenie poskytol v sume 1.084,00 Eur, žalobcom uplatnený nárok na poistné plnenie krátil o neprimerané náklady vo výške 2.196,70 Eur a dohodnutú spoluúčasť žalobcu vo výške 166,- Eur.

3. Žalovaný v konaní pred súdom v rámci obrany namietal aktívnu vecnú legitímáciu žalobcu v spore, ktorá podľa neho patrí majiteľovi vozidla ČSOB Leasing, a. s., poukázal na dohodnutú vinkuláciu poistného plnenia v prospech spoločnosti ČSOB Leasing, a. s. a v tejto súvislosti na rozhodnutia Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 9Co/512/2011 a Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4Obo/16/2007. Ďalej namietal výšku uplatneného poistného plnenia z dôvodu nerelevantnosti nákladov podľa faktúry č. 170212 a z dôvodu nemožnosti jej preskúmania. Napokon žalovaný namietal, že žalobca nepreukázal zaplatenie faktúry č. 170212, preto škoda na jeho strane nemohla nastať.

4. Súd prvej inštancie k námietke vecnej aktívnej legitímácie žalobcu vychádzal z § 797 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého právo na plnenie má, pokiaľ nie je v tomto zákone alebo v poistných podmienkach ustanovené inak ten, na ktorého majetok, život alebo zdravie, alebo na ktorého zodpovednosť za škody sa poistenie vzťahuje (poistený). Súd mal za preukázané, že žalobca uzavrel dňa 29.06.2016 so spoločnosťou ČSOB leasing, a.s. leasingovú zmluvu č. LZF/16/60821, ktorej súčasťou boli Všeobecné zmluvné podmienky finančného leasingu ČSOB Leasing, a.s. pre dopravnú techniku. Súčasťou zmluvy bolo aj splnomocnenie udelené leasingovému nájomcovi, okrem iného aj na vybavovanie prípadných poistných udalostí. Aktívna legitímácia žalobcu vychádza z ustanovenia 3.2.5.1 VPFL, v zmysle ktorých v prípade poistnej udalosti konanie voči poisťovni, prípadne iným subjektom vedie leasingový vlastník sám, na vlastné náklady. Podľa názoru súdu majiteľ predmetu leasingu splnomocnil žalobcu na konanie vo vlastnom mene, zo splnomocňujúceho ustanovenia spolu s udelenou plnou mocou súd prvej inštancie vyvodil súhlas s poistným plnením v prospech žalobcu napriek dohodnutej vinkulácii. Súd prvej inštancie poukázal právny názor Krajského súdu v Bratislave v obdobnej veci č. k. 3Cob/143/2017 zo dňa 09.05.2018, pričom žalovaným uvádzané rozhodnutia sa týkali iného skutkového stavu. Obranu žalovaného spočívajúcu v námietkach voči relevantnosti nákladov na opravu vyúčtovaných faktúrou č. 170212 a jej nepreskúmateľnosti posúdil ako nedôvodnú. Súd prvej inštancie uviedol, že plnenie poisťovne upravujú Zmluvné dojednania pre havarijné poistenie EUROKASKO-SÚBOR č. 901, v zmysle článku IX bod 2 písm. a) je poisťovňa po vzniku poistnej udalosti povinná hradiť primerané náklady na opravu vozidla; účelne vynaložené náklady na náhradné diely a materiál účtované podľa opravcu sa posudzujú tak, že sa porovnávajú s kalkulačným programom nákladov na opravu, prípadne s katalógovými cenami náhradných dielov a časových noriem na prácu udávaných výrobcom. Súčasťou účtovných dokladov musia byť aj príslušné dodacie listy. Napriek tomu, že účelom poistenia majetku je reparácia škody vzniknutej na poistenom majetku, rozsah samotného práva na poistné plnenie nemožno stotožňovať s právom na náhradu škody, ako je to napr. pri uplatňovaných nárokoch v rámci povinného zmluvného poistenia. Poistné plnenie sa odvíja od výšky účelne vynaložených nákladov nevyhnutných na opravu vozidla, resp. na uvedenie vozidla do stavu pred poistnou udalosťou. Súd prvej inštancie uviedol, že žalovaný poistné plnenie krátil o neprimerané náklady na opravu a spoluúčasť, pričom pri šetrení poistnej udalosti a ani v konaní nepreukázal dôvody krátenia v rozpore s čl. IX bod 2 zmluvných dojednaní pre havarijné poistenie eurokasko - Súbor č. 901, žalovaný nepredložil porovnanie žalobcom uplatnených nákladov v súlade s podmienkami dohodnutými medzi stranami, v pomere s kalkulačným programom ani katalógovými cenami tovarov. Súd prvej inštancie poukázal na to, že dôvody krátenia poistného plnenia musí preukázať žalovaný a podľa § 797 ods. 4 Občianskeho zákonníka ich nemožno dodatočne meniť. Čo sa týka námietky žalovaného, že žalobca nepreukázal zaplatenie faktúry č. 170212, súd prvej inštancie uviedol, že pre preukázanie nároku na poistné plnenie nie je potrebné preukazovať úhradu faktúry, rozsah nároku na poistné plnenie je upravený v zmluvných dojednaniach pre havarijné poistenie a nárok na poistné plnenie zo zmluvného vzťahu založeného poistnou zmluvou nemožno stotožňovať s nárokom na náhradu škody, a žalovaný tiež tento prostriedok procesnej obrany nevyužil v súlade s koncentráciou konania a namietal ju až na pojednávaní. Súd prvej inštancie tak uzavrel, že žalobcovi patrí uplatnený nárok na poistné plnenie vo výške 2.190,36 Eur, čo zodpovedá kráteniu plnenia nároku na opravu poškodenia, priznal žalobcovi tiež úrok z omeškania vo

výške 8% ročne zo sumy 2.190,36 Eur od 12.08.2017 do zaplatenia. O trovách konania rozhodol súd prvej inštancie v zmysle § 255 ods. 1 zák. č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“).

5. Proti tomuto rozsudku podal v zákonnej lehote žalovaný odvolanie z dôvodov podľa § 365 písm. f) a h) CSP, podľa žalovaného súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a jeho rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Žalovaný v odvolaní uviedol, že napadnutý rozsudok považuje za nesprávny, nezákonný a arbitrárny, je výsledkom zjavnej svojvôle súdu prvej inštancie a trpí vo svojej podstate aj samotnou nepreskúmateľnosťou. Súd prvej inštancie sa nevysporiadal so skutočnosťami, zohľadnenie ktorých je nevyhnutné pre právne posúdenie veci a rozhodol na základe nepodloženej právnej konštrukcie, ktorú zároveň nedostatočne odôvodnil. Žalovaný uviedol, že vo vedenom spore žalobca nebol aktívne vecne legitimovaný domáhať sa poistného plnenia z poistnej zmluvy, keďže nie je a nikdy ani nebol vlastníkom motorového vozidla a toto nebolo jeho majetkom, v tejto súvislosti odkazuje na Rozsudok Krajského súdu v Bratislave zo dňa 10.10.2013, sp. zn. 9Co/512/2011 a Rozsudok NS SR zo dňa 12.02.2008, sp. zn. 4Obo/16/2007. Žalovaný nepopiera, že práve žalobca uzavrel na motorové vozidlo poistnú zmluvu so žalovaným, avšak nesúhlasí s konštatovaním, že z uvedených dôvodov mu patrí aj prípadné poistné plnenie. Keďže motorové vozidlo nebolo majetkom žalobcu, v zmysle § 797 ods. 1 Občianskeho zákonníka žalobca nemôže byť osobou, ktorá by mala nárok na vyplatenie poistného plnenia.

6. Žalovaný má zároveň za to, že aktívna legitimácia žalobcu ako leasingového nájomcu na vyplatenie poistného plnenia nevyplýva ani z bodu 3.2.5.1 VPFL, ako to uvádza prvoinštančný súd, keďže v zmysle uvedeného dojednania nebol žalobca oprávnený domáhať sa vyplatenia poistného plnenia a viesť konanie voči poisťovni vo vlastnom mene, ale len v mene leasingového prenajímateľa a vlastníka vozidla, čo podčiarkuje aj obsah Leasingovej zmluvy č. LZP/16/60821 zo dňa 29.06.2016, v zmysle ktorej udelil leasingový prenajímateľ žalobcovi ako leasingovému nájomcovi plnú moc na zastupovanie leasingového prenajímateľa inter alia pri uplatňovaní nárokov zo závad predmetu leasingu, vrátane zastupovania pred súdmi. Žalovaný má zároveň za to, že žalobca nepreukázal, že by zaplatil faktúru vystavenú autoservisom v časti žalobou uplatňovaného nároku, v kauzálnom dôsledku čoho mu nemohli vzniknúť ani účelne vynaložené náklady na opravu motorového vozidla. Žalovaný navrhuje, aby odvolací súd v súlade s § 389 ods. 1 CSP zrušil rozhodnutie súdu prvej inštancie a vec vrátil súdu na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

7. K odvolaniu žalovaného sa vyjadril žalobca, napadnutý rozsudok považuje za vecne správny a nestotožňuje sa so žalovaným prezentovaným záverom o jeho nesprávnosti, nezákonnosti, arbitrárnosti a nepreskúmateľnosti. Žalobca upozorňuje, že žalovaný čiastočne poskytol žalobcovi poistné plnenie, pričom v prípise zo dňa 27.07.2017 používa označenie žalobcu slovom „poškodený“. Naviac dôvodom čiastočného odmietnutia poskytnutia poistného plnenia pri ukončení likvidácie poistnej udalosti nebol údajný nedostatok aktívnej legitimácie žalobcu, teda poškodeného. Žalobca k námietke nedostatku vecnej aktívnej legitimácie poukazuje opakovane na časť 1.5 VPFL s názvom „Vlastníctvo a užívanie predmetu leasing“, body 1.5.4, 1.5.5 a 1.5.6., z ktorých vyplýva, že v prípade akejkoľvek škody je povinný vozidlo uviesť do pôvodného stavu vo vlastnom mene a na vlastný účet práve žalobca ako leasingový nájomca, k poškodeniu majetkovej sféry dôjde práve na strane leasingového nájomcu, vlastníka vozidla neutrpel žiadne zmenšenie svojej majetkovej sféry. Rovnako podľa bodu 1.3.1 VPFL leasingový nájomca nesie riziká výskytu nedostatkov, zničenie, strát, odcudzenia a predčasného opotrebovania predmetu leasingu, i keď na tom nenesie vinu, pričom nie je dotknutá povinnosť leasingového nájomcu aj naďalej riadne a včas platiť leasingové splátky. Nebezpečenstvo škody na predmete leasingu prešlo na žalobcu ako leasingového nájomcu okamihom prebratia predmetu leasingu, žalobca poukazuje na úvodné ustanovenie VPFL s názvom „Účel finančného leasingu a základné ustanovenia“, kde v zmysle písm. b) „nebezpečenstvo škôd na predmete leasingu a škôd, resp. finančných strát - rozdielov spojených s jeho užívaním a prevádzkou nesie v celom rozsahu leasingový nájomca“. Bod 3.2.5 a nasl. VPFL upravuje postup likvidácie poistnej udalosti z havarijného poistenia, kde je zrejme a evidentné, že leasingový prenajímateľ ani v prípade náhrady škody z havarijného poistenia nie je poškodeným. Podľa bodu 3.2.5.1 je leasingový nájomca povinný zabezpečiť na vlastné náklady uvedenie predmetu leasingu do stavu predchádzajúceho poistnej udalosti, uvedené znamená, že z havarijného poistenia má leasingový nájomca aj právo na poskytnutie poistného plnenia. Pokiaľ by bol vlastníkom vozidla ako leasingový prenajímateľ v rámci havarijného poistenia vnímaný ako poškodený a mal priamo nárok na poistné plnenie, nie je dôvod na zriadenie vinkulácie. Vinkuláciou si iba vlastníkom vozidla chráni svoje pohľadávky po lehote splatnosti vyplývajúce z leasingovej zmluvy. Ako to vyplýva z uvedeného ustanovenia bodu

3.2.5.2: „Poistné plnenie z uzavretej poistnej zmluvy plní poisťovateľ v súlade s vinkuláciou poistného plnenia v prospech ČSOBL. Prijaté poistné plnenie je určené na výplatu LN za účelom opráv PL a náhrady škody. ČSOBL je však oprávnený proti výplate poistného plnenia LN započítať svoje pohľadávky z LZ po lehote splatnosti vrátane príslušenstva a to až do výšky poistného plnenia.“. „Ak nemá LN voči ČSOBL žiadne splatné záväzky, alebo po tom, čo ich bezo zvyšku uhradil, dá ČSOBL poisťovateľovi súhlas na výplatu poistného plnenia priamo LN alebo opravovni. Zostávajúcu časť poistného plnenia ČSOBL bez zbytočného odkladu poukáže NL.“. K námietke nepreukázania vzniku škody má žalobca za to, že uplatnený nárok jasne a dostatočne určito preukázal listinnými dôkazmi, v priebehu likvidácie predložil žalovanému faktúru ako doklad preukazujúci výšku škody a z rovnakých dokladov vychádzal aj žalovaný počas likvidácie, doklady boli postačujúce, nepožadoval doklad o zaplatení faktúry a poskytol čiastočné poistné plnenie. Otázka úhrady nákladov za opravu je otázkou medzi poškodeným a spoločnosťou, ktorá opravu vykonávala. Dôvodom čiastočného odmietnutia poistného plnenia počas likvidácie poistnej udalosti bola len žalovaným tvrdená neprímeranosť ceny. Z pohľadu hmotnoprávneho nie je možné, aby žalovaný akokoľvek menil dôvody odmietnutia poistného plnenia, ktoré uviedol v rámci skončenia likvidácie v rozhodnutí, pričom poukazuje tak na § 11 ods. 6 písm. a) zákon č. 381/2001 Z. z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla v znení neskorších predpisov, ako aj § 797 ods. 4 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení neskorších predpisov, v zmysle ktorého „ak poisťiteľ“ odmietol plniť čo i len z časti, je povinný uviesť dôvod neplnenia alebo zníženia plnenia; tento dôvod nie je možné dodatočne meniť“. Nepripustnosť zmeny dôvodov odmietnutia poistného plnenia vychádza zo zásady právnej istoty poškodeného (žalobcu), nakoľko tento sa môže v rámci súdneho konania brániť a svoj žalobný návrh môže smerovať výlučne voči existujúcemu a platnému rozhodnutiu žalovaného vrátane tam uvedeného dôvodu, ktorým odmietol žalovaný poskytnúť poistné plnenie. Rozhodnutie žalovaného o odmietnutí poistného plnenia je právnym úkonom žalovaného, preto tam uvedené dôvody sú dôvodmi odmietnutia poistného plnenia, ktoré sú neoddeliteľnou súčasťou tohto právneho úkonu. Rozhodnutie žalovaného, ktorým odmietol poskytnúť poistné plnenie je podľa názoru žalobcu nemenným rozhodnutím, ktoré nemožno s ohľadom na právnu istotu účastníkov poistného vzťahu meniť a poisťovateľ môže v konaní uplatňovať výlučne prostriedky svojej procesnej obrany práve v súlade s dôvodmi odmietnutia poistného plnenia.

8. Krajský súd v Bratislave ako súd odvolací podľa § 34 CSP prejednal vec podľa § 380 ods. 1 CSP bez nariadenia pojednávania v medziach daných rozsahom a dôvodmi odvolania, pričom termín verejného vyhlásenia rozsudku bol v súlade s § 219 ods. 3 CSP oznámený na úradnej tabuli a webovej stránke Krajského súdu v Bratislave dňa 26.06.2023. Po oboznámení sa s obsahom spisu súdu prvej inštancie a s dôvodmi odvolania žalovaného dospel k záveru, že jeho odvolaniu nie je možné vyhovieť.

9. Podľa § 387 ods. 1 CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

10. Podľa § 387 ods. 2 CSP, ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

11. Podľa § 488 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka záväzkovým vzťahom je právny vzťah, z ktorého veriteľovi vzniká právo na plnenie (pohľadávka) od dlžníka a dlžníkovi vzniká povinnosť splniť záväzok.

12. Podľa § 788 Občianskeho zákonníka poistnou zmluvou sa poisťiteľ zaväzuje poskytnúť v dojednanom rozsahu plnenie, ak nastane náhodná udalosť v zmluve bližšie označená a fyzická alebo právnická osoba, ktorá s poisťiteľom poistnú zmluvu uzavrela, je povinná platiť poistné.

13. Podľa § 797 ods. 1 Občianskeho zákonníka právo na plnenie má, pokiaľ nie je v tomto zákone alebo v poistných podmienkach ustanovené inak, ten, na ktorého majetok, život alebo zdravie, alebo na ktorého zodpovednosť za škody sa poistenie vzťahuje (poistený).

14. Odvolací súd z obsahu spisu zistil, že súd prvej inštancie rozsudkom rozhodol v prospech žalobcu, pretože bol toho názoru, že žalobcovi vznikla v dôsledku škodovej udalosti zo dňa 29.06.2017 ujma v jeho majetkovej sfére vo výške vynaložených nákladov na opravu poškodeného vozidla, pričom žalovaný poistné plnenie z havarijného poistenia žalobcovi poskytol len sčasti, dôvodom krátenia plnenia

podľa oznámenia žalovaného o poistnom plnení mala byť neprimeranosť nákladov na opravu vo výške žalovanej istiny. Odvolací súd konštatuje správnosť dôvodov rozhodnutia súdu prvej inštancie, nakoľko na základe vykonaných dôkazov správne zistil skutkový stav, vysvetlil, z ktorých dôkazov vychádzal, aké skutočnosti mal vykonanými dôkazmi za preukázané, dôkazy vyhodnotil a zistený skutkový stav správne právne posúdil. Súd prvej inštancie sa zároveň vysporiadal s podstatnou argumentáciou sporových strán a na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia k jednotlivým odvolacím námietkam dopĺňa odvolací súd nasledovne:

15. V prvom rade sa odvolací súd zaoberal s odvolacou námietkou žalovaného, že rozsudok súdu prvej inštancie je nezákonný a arbitrárny, je výsledkom zjavnej svojvôle a trpí nepreskúmateľnosťou. Ústavný súd SR podľa konštantnej judikatúry (IV. ÚS 115/03, III. ÚS 209/04) vyslovil, že súčasťou základného práva na spravodlivé súdne konanie (čl. 46 ods. 1 ústavy, čl. 6 ods. 1 dohovoru) je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne, zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t.j. s uplatnením nárokov a ochranou proti takému uplatneniu. Všeobecný súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania (I. ÚS 241/07). Podľa názoru odvolacieho súdu rozsudok súdu prvej inštancie zodpovedá požiadavkám kladeným na odôvodnenie rozhodnutí. Súd prvej inštancie v odôvodnení uviedol rozhodujúci skutkový stav, primeraným spôsobom opísal priebeh konania, stanoviská strán k veci, výsledky vykonaného dokazovania, a citoval právne predpisy, ktoré aplikoval na zistený skutkový stav, a z ktorých vyvodil svoje právne závery. Rozsudok súdu prvej inštancie nemožno považovať za nepreskúmateľný. Z odvolania žalovaného nie je zrejmé, v čom vidí nepreskúmateľnosť a arbitrárnosť rozsudku (na ktoré rozhodujúce otázky nedal súd prvej inštancie odpoveď), keď súd prvej inštancie vymedzil sporné a nesporné skutočnosti, so spornými otázkami sa vysporiadal aplikujúc príslušné právne predpisy. Ako vyplýva z judikatúry Ústavného súdu SR, do práva na spravodlivý proces nepatrí právo účastníka konania, aby sa všeobecný súd stotožnil s jeho právnymi názormi, navrhovaním a hodnotením dôkazov (IV. ÚS 252/2004), ani právo na to, aby bol účastník konania pred všeobecným súdom úspešný, teda aby sa rozhodlo v súlade s jeho požiadavkami (I. ÚS 50/2004).

16. Odvolací súd sa nestotožnil s odvolacou námietkou žalovaného spočívajúcou v absencii aktívnej vecnej legitímácie žalobcu. Žalovaný síce nepopiera, že práve žalobca s ním uzavrel na motorové vozidlo poistnú zmluvu, ale keďže vozidlo nebolo de iure majetkom žalobcu, v zmysle § 797 ods. 1 Občianskeho zákonníka nemôže byť osobou, ktorá má nárok na vyplatenie poistného plnenia. Podľa žalovaného aktívna legitímácia žalobcu ako leasingového nájomcu na vyplatenie poistného plnenia nevyplýva ani z bodu 3.2.5.1 VPFL, ako to uvádza prvoinštančný súd, keďže v zmysle uvedeného dojednania nebol žalobca oprávnený domáhať sa vyplatenia poistného plnenia a viesť konanie voči poisťovni vo vlastnom mene, ale len v mene leasingového prenajímateľa a vlastníka vozidla. Žalovaný tento záver opiera aj o Leasingovú zmluvu č. LZF/16/60821 zo dňa 29.06.2016, v zmysle ktorej udelil leasingový prenajímateľ žalobcovi ako leasingovému nájomcovi plnú moc na zastupovanie leasingového prenajímateľa inter alia pri uplatňovaní nárokov zo závad predmetu leasingu, vrátane zastupovania pred súdmi.

17. Odvolací súd poukazuje na ustálenú súdnu judikatúru týkajúcu sa vecnej legitímácie strany sporu v konaní, podľa ktorej na to, aby sa niekto stal účastníkom konania, netreba, aby bol účastníkom hmotnoprávneho vzťahu, o ktorý v konaní ide - stačí, ak podá žalobu (v takom prípade sa stáva žalobcom) alebo aby bola proti nemu podaná žaloba (v takom prípade sa stáva žalovaným). Či však bude žalobca v spore úspešný, závisí od toho, či je účastníkom hmotnoprávneho vzťahu, z ktorého vyvodzuje žalobou uplatnený nárok. Pre označenie stavu vyplývajúceho z hmotného práva, kedy je jeden účastník subjektom práva a účastník na opačnej procesnej strane subjektom povinnosti, ktoré sú predmetom konania, sa používa pojem vecná legitímácia. Z hľadiska posúdenia vecnej legitímácie nie je rozhodujúce, či a na základe čoho sa určitá fyzická alebo právnická osoba len subjektívne cíti byť účastníkom určitého hmotnoprávneho vzťahu, ale vždy iba to, či účastníkom objektívne je, alebo nie je. Nedostatok aktívnej vecnej legitímácie znamená, že ten, kto o sebe tvrdí, že je nositeľom hmotnoprávneho oprávnenia (žalobca), nie je nositeľom toho hmotnoprávneho oprávnenia, o ktoré v konaní ide; o nedostatok pasívnej vecnej legitímácie ide naopak vtedy, ak ten, o kom žalobca tvrdí, že je nositeľom hmotnoprávnej povinnosti (žalovaný), nie je nositeľom hmotnoprávnej povinnosti, o ktorú

v konaní ide (bližšie viď rozsudok NS SR, sp. zn. 3Cdo/192/2004, citovaný v uznesení ÚS SR č. k. III. ÚS 473/2017-14 zo dňa 01.08.2017.

18. Pre posúdenie hmotnoprávneho nároku žalobcu na poistné plnenie je potrebné si uvedomiť, že poistná zmluva je zmluvou kauzálnou. Hospodárskym dôvodom je poistný záujem u osoby, ktorá sa poistnou zmluvou chce zabezpečiť proti riziku vzniku škody alebo inej náhodnej udalosti. Poistný záujem môže mať nielen vlastník, ale aj oprávnený držiteľ alebo detentor, ako je to napr. v prípade leasingu (JUDr. Imrich Fekete, CSc., Občiansky zákonník, Veľký komentár Občiansky zákonník, 2. diel, Eurokodex, str. 2306). Z leasingovej zmluvy LZF/16/60821 vyplýva, že jej predmetom bol tzv. finančný leasing motorového vozidla. Účelom leasingovej zmluvy je teda prefinancovanie kúpy vozidla žalovanému ako leasingovému nájomcovi žalobcom tak, že ho kúpil do svojho vlastníctva od žalovaným zvoleného dodávateľa (MAN Truck & Bus Slovakia, s.r.o.) a následne ho prenechal leasingovému nájomcovi do užívania, pričom leasingový nájomca sa zaviazal žalobcovi platiť po dojednanú dobu pravidelne mesačne leasingové splátky podľa kalendára leasingových splátok a po uplynutí dohodnutej doby prevedie leasingový prenajímateľ predmet leasingu do vlastníctva leasingového nájomcu. Poistný záujem v prípade zmluvného vzťahu žalobcu a leasingového prenajímateľa (ako vzťahu z tzv. finančného leasingu) má teda nielen vlastník predmetu leasingu, ale nepochybne aj leasingový nájomca (na rozdiel od tzv. operatívneho leasingu, kde k prevodu vlastníctva predmetu leasingu na nájomcu nemusí prísť).

19. Právna úprava poistnej zmluvy má prevažne dispozitívny charakter, čo sa v praxi prejavuje v tom, že k poistnej zmluve si zmluvné strany upravujú vzájomné vzťahy podrobne vo všeobecných poistných podmienkach a tiež osobitných podmienkach pre konkrétny typ poistenia. Zásadne platí, že právo na poistné plnenie v prípade, že nastane poistná udalosť uvedená v poistnej zmluve má ten, na ktorého majetok (život alebo zdravie alebo na ktorého zodpovednosť za škodu) sa poistenie vzťahuje, pokiaľ nie je v tomto zákone alebo v poistných podmienkach ustanovené inak (§ 797 ods. 1 Občianskeho zákonníka). Táto osoba je označená v zmluve ako poistený. Z citovaného ustanovenia § 797 ods. 1 Občianskeho zákonníka síce vyplýva, že právo na plnenie má ten, na ktorého majetok (život alebo zdravie, alebo na ktorého zodpovednosť za škody) sa poistenie vzťahuje, avšak nevylučuje kogentne, že by ním mohol byť aj iný subjekt, ako vlastník poisteného majetku, ak to je ustanovené inak v tomto zákone alebo v poistných podmienkach. Ako správne uviedol súd prvej inštancie, v prejednávanej veci vo všeobecných poistných podmienkach žalovaného pre havarijné poistenie motorových vozidiel č. 900, sa podľa čl. 1 poistníkom rozumie osoba, ktorá uzavrela poistnú zmluvu a je povinná platiť poistné a poisteným rozumie osoba, na ktorú sa poistenie vzťahuje. V danom spore žalobcu so žalovaným poistnú zmluvu uzavrel žalobca so žalovaným s tým, že žalobca bol poistníkom a zároveň poisteným. V Oznámení o poistnom plnení (č. I. 9 spisu) sám žalovaný v časti písomnosti „Základné informácie o poistnej zmluve“ ako poisteného uvádza žalobcu a v časti „Základné informácie o poistnej udalosti“ ako poškodeného uvádza opäť žalobcu. V predtlačí žalobcu Oznámenia o vzniku škodovej udalosti z havarijného poistenia je rovnako v kolónke A. Poistený uvedený v zátvorke údaj „v prípade leasingu nájomca“. Poisteným aj napriek vlastníctvu predmetu leasingu nebola leasingová spoločnosť, ale žalobca a žalovaný nepreukázal v konaní opak.

20. Základnou povinnosťou poisťovateľa je teda povinnosť poskytnúť poistné plnenie poistenému, ak nastane skutočnosť dojednaná v poistnej zmluve, na ktorú je povinnosť poskytnúť poistné plnenie viazaná. Ak sa poistenie pre prípad poškodenia alebo zničenia motorového vozidla (havarijné poistenie) vzťahuje na škody spôsobené na poistenom vozidle alebo jeho výbave akoukoľvek v zmluve dojednanou udalosťou, poistné plnenie patrí subjektu, ktorému škoda vznikla, alebo ktorý znáša nebezpečenstvo škody na veci. Podľa odvolacieho súdu teda z citovaných zákonných ustanovení a ani zo zmluvného vzťahu žalobcu a žalovaného nevyplýva, že poisteným by mal (mohol) byť jedine vlastník vozidla a ani to, že by právo na poistné plnenie malo patriť výlučne vlastníčkovi vozidla. V konaní bolo preukázané, že náklady na opravu motorového vozidla znáša žalobca „sám a vo svojom mene“ (čl. 1.5.5., 1.5.6 VPFL leasingový nájomca je povinný počas doby účinnosti odstrániť všetky škody na PL; pokiaľ odstránenie škôd nie je bezplatné je tak povinný urobiť na vlastné náklady, všetky náklady spojené s prevádzkou, opravami, úpravami a údržbou predmetu leasingu, hlavne prihlasovacie, prevádzacie a odhlasovacie poplatky, cestná daň, diaľničný poplatok a koncesionársky poplatok užívateľa rozhlasového alebo televízneho prijímača hradí počas doby účinnosti LZ leasingový nájomca, s výnimkou nákladov týkajúcich sa ČSOBL podľa dohody v kúpnej zmluve). Podľa čl. 3.2.5.1 v prípade vzniku škody na PL je leasingový nájomca povinný každú poistnú udalosť bezodkladne ohlásiť poisťovní(...). V prípade poistnej udalosti konanie voči poisťovní, prípadne iným subjektom, vedie LN „sám, na vlastné náklady“). Škoda z

titulu vynaloženia nákladov na opravu predmetu leasingu teda vznikla v majetkovej sfére žalobcu. Pojem „sám, na vlastné náklady“ je potrebné v kontexte zmluvného dojednanja chápať ako povinnosť viesť konanie vo vlastnom mene a na vlastný účet.

21. Nedostatok vecnej aktívnej legitímácie žalobcu nevyplýva ani z dôvodu zriadenia vinkulácie poistného plnenia v prospech leasingového prenajímateľa, odvolací súd posúdil túto námietku ako nedôvodnú a navyiac nepreukázanú. V posudzovanej veci žalovaný nepreukázal, že poistné plnenie patrí vlastníkovi z titulu vinkulácie. Zo VPFL k leasingovej zmluve č. LZF/16/60821 síce vyplýva dohoda o zriadení vinkulácie poistného plnenia v prospech ČSOB Leasing, s.r.o., avšak v Oznámení o vzniku škodovej udalosti z havarijného poistenia údaj o vinkulácii ani názov vinkulanta vyplnený nie je. Ako správne posúdil súd prvej inštancie, zriadená vinkulácia v čl. 3.2.5.2. VPFL plní len zabezpečovaciu funkciu vo vzťahu žalobca - ČSOB Leasing, s.r.o. na zabezpečenie pohľadávok leasingového prenajímateľa z leasingovej zmluvy po lehote splatnosti vrátane príslušenstva a nie je možné z tohto zmluvného dojednanja vyvodiť vecnú aktívnu legitímáciu leasingového prenajímateľa, resp. jej nedostatok u žalobcu. Ak žalovaný poukazuje na dohodnutú vinkuláciu poistného plnenia v prospech spoločnosti ČSOB Leasing, a.s. a namieta, že žalobca v konaní devinkuláciu nepreukázal, odvolací súd uvádza, že ak údaj o vinkulácii ani názov vinkulanta v oznámení o poistnom plnení vyplnený nie je a žalovaný sám uvádza žalobcu ako poisteného v dokumentoch, žalovaný nepredložil v konaní žiaden dôkaz o opaku, nepreukázal, že by mal povinnosť poskytnúť poistné plnenie ČSOB Leasing, s.r.o. ako poistenému podľa poistnej zmluvy. Odvolací súd dáva do pozornosti napr. bod 3.2.5.2 VPFL, z ktorého vyplýva, že prijaté poistné plnenie je určené na výplatu leasingovému nájomcovi za účelom opráv PL a náhrady škody a v prípade existencie pohľadávok ČSOBL z leasingovej zmluvy po lehote splatnosti (vrátane príslušenstva) je ČSOBL ako veriteľ oprávnený započítať tieto svoje pohľadávky voči poistnému plneniu, ktoré teda patrí žalobcovi (v opačnom prípade by nešlo o protipohľadávku na započítanie).

22. Rovnako odvolací súd dospel k záveru v zhode so súdom prvej inštancie, že nedostatok vecnej aktívnej legitímácie žalobcu v prejednávanej veci nie je možné vyvodiť ani zo splnomocnenia udeleného leasingovému nájomcovi, ktoré je súčasťou uzavretej leasingovej zmluvy č. LZF/16/60821, ktoré sa okrem iného vzťahovalo aj na vybavovanie prípadných poistných udalostí, ide podľa obsahu jednoznačne o generálnu plnú moc všeobecne „podľa Všeobecných zmluvných podmienok finančného leasingu“, kde príkladom je uvedené aj zastupovanie pri uzatvorení poistenia v rozsahu VZPFL vybavovaní prípadných poistných udalostí, avšak nepreukazuje povinnosť žalobcu konať pri každom právnom úkone, ktorý súvisí s užívaním predmetu leasingu v mene ČSOB Leasing, s.r.o. ani nedostatok vecnej aktívnej legitímácie v každej jednotlivjej právnej veci in concreto. V prípade havarijného poistenia VPFL umožňujú rôzne varianty dojednanja poistenia a udelená plná moc sa podľa názoru odvolacieho súdu vzťahuje na variantu podľa bodu 3.2.1 bod b) VPFL, keď je havarijné poistenie dojednané prostredníctvom hromadnej zmluvy ČSOB Leasing, s.r.o., v prípadoch ak je havarijné poistenie dojednané v mene a na účet leasingového nájomcu (napr. 3.2.1 písm. a) alebo 3.2.2) je udelenie plnej moci v predtlačí zmluvy bez právneho významu.

23. K súdnym rozhodnutiam, na ktoré poukázal žalovaný, odvolací súd uvádza, že nie sú aplikovateľné na prejednanú vec. V prípade rozhodnutia Najvyššieho súdu SR sp. zn.: 4Obo/16/2007 išlo o krádež vozidla, nie vynaložené náklady na opravu držiteľovi morového vozidla, ktorý bol poistníkom aj poisteným, v konaní išlo o pohľadávku z poistných udalostí, ktoré bolo vinkulované v prospech vlastníka (žalobca 2/), vinkulácia nebola zrušená a v konečnom dôsledku bolo poistné plnenie poskytnuté i žalobcovi 2/. Rovnako v prípade rozhodnutia Krajského súdu v Bratislave sp. zn.: 9Co/512/2011 sa jednalo o náhradu škody za odcudzenie vozidla, nie náklady na opravu, ako tomu je v prejednávanej veci.

24. Čo sa týka poslednej odvolacej námietky žalovaného, že žalobca nepreukázal, že zaplatil faktúru vystavenú autoservisom, v kauzálnom dôsledku čoho mu nemohli vzniknúť ani účelne vynaložené náklady na opravu motorového vozidla, ani s touto námietkou sa odvolací súd nestotožnil.

25. Všeobecná právna úprava poistenia ako právneho pomeru, založeného poistnou zmluvou, ktorou sa zaväzuje poistiteľ poskytnúť v dojednanom rozsahu plnenie, ak nastane náhodná udalosť v zmluve bližšie označená a poistenec platiť poistné (§ 788 a nasl. OZ) i osobitná úprava poistenia majetku (§ 806 a nasl. OZ) predpokladá, že podrobnejšia úprava práv a povinností účastníkov tohto pomeru bude v konkrétnom prípade obsiahnutá v poistných podmienkach, ktoré tvoria súčasť poistnej zmluvy. Poistné podmienky pri poistení majetku majú preto konkretizovať a špecifikovať, ktoré veci sa poistujú, z ktorých

poistných udalostí vznikne právo na plnenie, aké sú prípady výluky z poistenia, majú tiež detailnejšie upraviť rozsah a splatnosť poistného plnenia, dĺžku poistného obdobia, výšku poistného, spôsob jeho platenia a čas platnosti poistnej zmluvy. Poistné podmienky ustanovujú okrem iného, ako má byť určená výška plnenia poisťovateľa, ak dôjde v dôsledku poistnej udalosti k poškodeniu, zničeniu, odcudzeniu, prípadne strate poistenej veci. Ide o plnenie na základe poistnej zmluvy, nie o náhradu škody a preto pre plnenie poisťovateľa platia jedine ustanovenia zmluvných podmienok (cit. z bodu 22 Uznesenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 27. októbra 2021, sp. zn. 9Cdo/73/2021).

26. Poistným plnením, na ktoré má poistený právny nárok, teda nemusí byť bez ďalšieho suma, ktorá bola poistenému fakturovaná autoservisom za opravu poškodeného vozidla, ale suma, ktorú je v zmysle zmluvných dojednaní obsiahnutých v poistnej zmluve a všeobecných poistných podmienkach povinný vyplatiť poisťovateľ poistenému. Pri určení výšky poistného plnenia je určujúce, ako bolo právo na poistné plnenie dohodnuté v zmluve, resp. v poistných podmienkach. Výška nároku na poskytnutie poistného plnenia sa odvíja od výšky vzniknutej škody. Fakturácia opravy predstavuje vyčíslenie nároku, čo v zmysle ustálenej judikatúry postačuje na preukázanie oprávnenosti poistného plnenia a rozsah náhrady škody by mal zohľadňovať všetky účelne vynaložené prostriedky použité na navrátenie poškodeného motorového vozidla do predošlého stavu. Ak však žalovaný krátil poistné plnenie, bol povinný preukázať dôvodnosť krátenia (zníženia výšky poistného plnenia) v súlade so zmluvou, resp. poistnými podmienkami. Z Oznámenia o poistnom plnení vyplýva, že žalovaný mal krátiť poistné plnenie o nepreukázané navýšenie materiálu a prác vo výške 2.196,70 Eur.

27. Odvolací súd považuje za neprípustné vzhľadom na kogentný zákaz dodatočnej zmeny dôvodov odmietnutia alebo krátenia poistného plnenia upravený v § 797 ods. 4 Občianskeho zákonníka, ak poisťovňa uvedie dôvod krátenia len všeobecnou formuláciou a skutkovo nevymedzí dôvod krátenia poistného plnenia tak, aby ho nebolo možné dodatočne zmeniť v neprospech poisteného. Odvolací súd sa stotožnil so záverom súdu prvej inštancie, že žalovaný ničím nepreukázal dôvody krátenia poistného plnenia v súlade s čl. IX bod 2 zmluvných dojednaní pre havarijné poistenie eurokasko - Súbor č. 901, v zmysle ktorého bol žalovaný povinný hradiť primerané náklady na opravu vozidla, účelne vynaložené náklady na náhradné diely a materiál, a to tak, že náklady účtované podľa opravcu sa porovnávajú s kalkulačným programom nákladov na opravu, prípadne s katalógovými cenami náhradných dielov a časových noriem na prácu udávaných výrobcami. Okrem všeobecného konštatovania o posúdení nákladov na opravu ako „neprimeraných“ žalovaný neuviedol žiadne skutkové tvrdenie a nepredložil žiaden dôkaz, z ktorého by vyplývala dôvodnosť ním prijatého záveru.

28. Na základe uvedeného odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny podľa § 387 ods. 1, 2 CSP potvrdil vrátane súvisiaceho výroku o nároku na náhradu trov konania.

29. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 396 ods. 2 v spojení s § 255 ods. 1 CSP. Žalobcovi, ktorý bol v odvolacom konaní úspešný, odvolací súd priznal plnú náhradu trov odvolacieho konania s tým, že o ich výške rozhodne súd prvej inštancie.

30. Podľa § 262 ods. 1 CSP o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí. Podľa § 262 ods. 2 CSP o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

31. Toto rozhodnutie bolo členmi senátu prijaté pomerom hlasov 3:0 (§ 393 ods. 2 veta druhá CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).